

Alig tettétek el a hátizsákot, és ültetek be az iskolapadba, a Napsugár ismét utazni hív titeket. Ebben a tanévben Európa országait járjuk be Kószabószával együtt. Bekukintunk tíz nép történelmébe, szokásaiba, gyermekirodalmába.

És még útlevíl sem kell hozzá, csupán az, hogy minden hónapban megvásárolj a Napsugárt.

Kapaszkodj, máris indulunk! Irány

Franciaország!

Nyugati partján az Atlanti-óceánba, délen a Földközi-tengerbe lógathatod a lábad, de szögesbakancsban megmászhatod Európa legmagasabb csúcsát, a 4810 méteres Mont Blancot is. Neve Fehér Hegy, hisz itt sosem olvad el a hó.

A gazdagok az Azúrpart miatt, a hajósok Európa egyik legnagyobb kikötője, Marseille (*Márszej*) miatt, a halászok az ezerféle hal, kagyló, rák miatt szeretik a francia tengerpartot.

Csendes áhítattal lépünk be a Notre-Dame (*Notrő Dám*) székesegyház gótikus boltívei közé.

Az ország fővárosa, Párizs a Szajna partján épült, 8 millió lakosa van.

Párizs jelképét, a 300 méter magas Eiffel (*Éfel*) tornyot vasból építették az 1889-es világkiállításra.

A Louvre (*Lúvr*) a világ egyik leggazdagabb múzeuma. Itt őrzik a francia festők képei mellett az egyetemes szobrászat, festészet sok remekművét.

A francia forradalom (1789) a szabadság, egyenlőség, testvériség nevében lerombolta a zsarnoki királyságot, de vele együtt sok értéket is.

A forradalmárok viselete nemzeti színű: kék-fehér-piros.

Az 1800-as években alakították ki az óriási terekről csillag alakban induló, széles sugárutak, bulvárok rendszerét. A hatalmas diadalív, az Arc de Triomphe (*Ár dö Trionf*) Napóleon hadi győzelmeit hirdeti.

A Szajna partja telis-tele könyvvarússal, festővel, hangulatos kávéházzal. Mindennütt harmonika szól.

A katonából lett császár, Napóleon az egész világot meg akarta hódítani. Végül száműzetésben töprenghetett azon, hol hibázott. A franciák mégis nagyon büszkék rá.

A párizsi parkok hangulatát Seurat (*Szörá*) festménye őrzi.

Az ókorban Franciaország helyén álló Galliát bekebelezte a Római Birodalom. Gall harcosokat idéz a két népszerű rajzfilmhős, Asterix és Obelix.

A franciák évszázados háborúba keveredtek a szomszédos Angliával. Jeanne d'Arc (Zsán Dárk) (Szent Johanna) hite és hősiessége fordította meg a csata sorsát. Boszorkányság vádjával máglyán égették el.

LÁSZLÓ NOÉMI MOZAIK

Egy testőr kard, egy nagy kalap, szikrázó tollú madarak, márványmedence, vízsugár, „trézansantédövuoár”*, zöld labirintus, kék szemek, tükörfal, lépcsőrengeteg, kongó terem, féltett titok, elmoccanó falkárpitok, cukorvirág, ezüst kanál, bíbor paláston himfnál, arany mezőben lilium: lúdtollas François Villon**, kőcsipke, szőlőkacs, kereszt: Szent Johanna viselte ezt a tűzben, Orléans alatt, áldás hullt, ahol elhaladt; kigyúlt az ég, kigyúlt a táj: megszületett a Napkirály.

* Très enchanté de vous voir –
Elbűvöl, hogy láthatom.

** *Franszoá Vijjon*,

XV. századi költő

XIV. Lajos, a Napkirály nagyon szerette a pompát. Az agyondíszített rokokó stílus a Versailles-i (Verszáj) palotában, a parkokban, az öltözködésben, a táncban, sőt a szakácművészetben is uralkodott. A Napkirály ünnepi vacsoráján 36 fogást szolgáltak fel.

Ez a hajköltemény egy vagyomban került, hónapokig nem is bontották le, viszont díszes arany vagy ezüst fejkimarót használtak hozzá.

A szoknya fodrai alatt 5 méter széles abroncs volt. Képzeld el benne a mai néniket egy zsúfolt buszon!

A francia kertben mértani pontossággal nyírt bokor-labirintusok, szökőkutak, szobrok, tavak között sétálgatunk.

A franciák kocsijele: F, autómárkájuk a Renault (*Rönó*), a Citroën (*Szitroen*), a Peugeot (*Pözsó*).

Náluk szalad Európa leggyorsabb vonata, a TGV – 515 km/órás sebességgel.

Táncoslábú franciák. A menüettet, a rondót, a gavottot eredetileg falusi multságokon, majd a fényes palotákban járták.

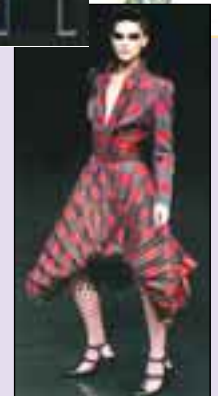
A kánkánt a párizsi mulató, a Moulin Rouge (*Mulen Rúzs*) táncosnői ropják.

A franciák az ebéd végén sajtot esznek. Több száz féleből lehet válogatni. Imádják a nyers salátákat, a mártásokat. Ők találták fel a konyakot, a pezsgőt, de a vörösbor is mindennapi italuk. Olcsóbb, mint az ásványvíz.

Az európai divatot évszázadok óta a franciák diktálják.

Híresek parfümjeik. A rúzs is francia szó, pirosat jelent.

A világ legrövidebb helységneve Franciaországban van: Y (ejtsd: I)

Franciaországban rendezik meg minden év júliusában a világ legnagyobb, Tour de France (*Túr dö Fransz*) nevű kerékpárversenyét.

Január 6-án, Vízkereszt napján a francia családokban a közös vacsora után a gyerekek elfogyasztják a galetta nevű mandulás süteményt, melynek egyik szeletében egy szerencsétalizmán rejtőzik. Aki azt megtalálja, azt este királyává avagy királynőjévé koronázza a család.

Tán-col-junk di-ri-don, kör-be-kör-be, mint a ker-ge,

 tán-col-junk di-ri-don, a-vi-gno-ni fa-hí-don.

 A hegedűs így tesz, így, így, így, minden gyerek így tesz, így, így, így.

Ki ez a mesehős? Tudtátok-e, hogy Csipkerózsikával, Hüvelyk Matyival, Hamupipőkével együtt Charles Perrault (*Sárl Péro*) 1600 körül írt francia meséből indult el világhódító útjára?

Jean de La Fontaine (*Zsan dö Lá Fonten*) állatmeséihez Jean Effel (*Zsan Éffel*) nagyszerű illusztrációkat készített.

Rajzoljátok be a helyes cím jelét a négyzetekbe.

♣ A NYÚL MEG A TEKNŐS

♦ A RÓKA ÉS A GÓLYA

♥ A TÜCSÖK ÉS A HANGYA

Egyik kedvenc rajzfilmek „szülei” Jean de Brunhoff (*Zsan dö Brönhoff*) francia festő és felesége. Brunhoff anyuka esti meséit apuka megrajzolta, majd kisfiuk felnőtt korában továbbszötte a történetet.

Hogy hívják az elifkirályt?

Kik ők? A vívás és a becsület bajnokai, Alexandre Dumas (*Álékszandr Dümá*) regényének hősei: a három, akik tulajdonképpen négyen vannak.

PARLEZ-VOUS FRANÇAIS?

(Párlé-vu franszé?)

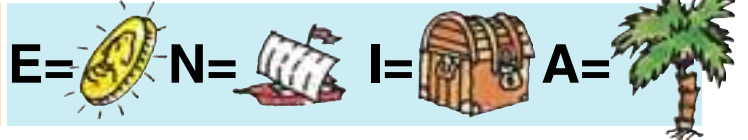
BESZÉL ÖN FRANCIÁUL?

Bonjour!	<i>bonzsúr</i>	Jó napot!
Oui.	<i>ui</i>	Igen.
Non.	<i>non</i>	Nem.
Au revoir.	<i>orövoár</i>	Viszontlátásra.
Comment ça va?	<i>koman szá vá?</i>	Hogy vagy?
Merci, bien.	<i>Mérszi, bien</i>	Köszönöm, jól.
Tu es mon ami.	<i>Tü é mon ámi.</i>	A barátom vagy.
S'il vous plaît.	<i>Szil vu plé.</i>	Kérem.

Ha megfejted a titkosírást, megtudod, mi a címe Alexandre Dumas két kalandos regényének, és mit tanácsolunk neked.

MO T CRISTO GRÓFJ

FOK T TULPÁ

CS K FOLMT ÉZD M G, OLVSD L R GÉ YT S.